

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- ◆ **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Într-aceia vreme, [în 1475], Mehmet ,împăratul turcesc, armând 120.000 de [oameni], oastea sa și oastea tătărească (...) [le-a] trimis asupra lui Ștefan-vodă [Ștefan cel Mare].

Iar Ștefan-vodă având oastea sa, 40.000 (...) și 5.000 de unguri (...), le-a ieșit înaintea turcilor de sus de Vaslui, la Podu Înalt, pe care i-a biruit Ștefan-vodă, nu așa cu vitejia, cum cu meșteșugul. (...) Deci ajutorind puterea cea dumnezeiască, (...) așa i-a cuprins pe turci negura, de nu se vedea unul cu altul. Și Ștefan-vodă tocmise puțini oameni peste lunca Bârladului, ca să-i amăgească cu buciume și trâmbițe, dând semn de război; atunci, oastea turcească, întorcându-se la glasul buciurilor și împiedicându-i și apa și lunca și negura acoperindu-i, [au încercat să treacă prin luncă], la glasul buciurilor.

Iar Ștefan-vodă, cu oastea tocmită, i-a lovit [pe turci], unde nici era loc [pentru aceștia] de a-și tocmi oastea, nici de a se îndrepta, ci așa ei, în sine, tăindu-se, mulți pieriră, mulți prinși de pedestriime au fost, ce și pe aceia pe toți i-a tăiat.” (G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „Atunci [în 1595, la Călugăreni, voievodul Mihai Viteazul] (...) pătrunzând el însuși în șirurile sălbatice ale dușmanilor, (...) după o luptă de erou, se întoarce nevătămat [la ai săi]. În acest timp, comandantul de oaste Kiraly Albert, (...) slobozește două tunuri în mijlocul celei mai dese grupări a dușmanului, (...) două sute de unguri și tot atâția cazaci, (...) aștern la pământ și taie oștile turcilor, pe când din coastă lovește domnul cu ai săi, făcându-se așa mare învălmășeală, încât, până în seară, au fost redobândite cele 11 tunuri [pierdute anterior în luptă]. (...)

Dacă noaptea cea întunecoasă n-ar fi împiedicat pe domn, fără îndoială că ar fi zdrobit cu acțiunea lui clocotitoare forța dușmană și ar fi pus capăt, dintr-o dată, (...) întregului război.” (Balthazar Walter, *Scurtă și adevărată descriere a faptelor săvârșite de Mihai, domnul Țării Românești, prea strălucitul și prea viteazul conducător de oști împotriva dușmanilor creștinătății*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Numiți voievodul la care se referă sursa B. **2 puncte**
3. Precizați aliații românilor în confruntările militare, menționați atât în sursa A cât și în sursa B. **3 puncte**
4. Precizați adversarii oștilor conduse de voievozii români la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține punctul de vedere conform căruia voievodul român a profitat de negură/ noapte pentru a înfrânge, definitiv, armata inamică, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate punctul de vedere conform căruia voievodul român a profitat de negură/ noapte pentru a înfrânge, definitiv, armata inamică, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice întreprinse de români, în Evul Mediu. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o instituție centrală este necesară pentru funcționarea unuia dintre statele române, în secolele al XVII-lea – al XVIII-lea. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**